

Església Vella de Sant Jaume de Frontanyà

Sant Jaume de Frontanyà

Ubicació

Comarca: Berguedà

Lloc/Adreça: L'antiga església de Sant Jaume de Frontanyà es troba entre Faig i Branca i el Pla de la Lleona, en un emplaçament de difícil accés. Es troba a pocs metres del collet de Creu Melosa, que queda a l'Oest, en el punt de creuament entre els termenals de Sant Jaume, La Pobla de Lillet i Les Llosses. La casa de Frontanyà queda al SO, Les Lloberes al SE, el Pla del Capellà i Faig i Branca a l'Est, Montclús al NE i la baga de Santa Eugínia al Nord.

Emplaçament
Alçada: Accés pel camí de Faig i Branca, just passat el collet de Creu Melosa.
1363

Coordenades:

Latitud: 42.19378

Longitud: 2.00679

UTM Est (X): 417994

UTM Nord (Y): 4671769

Classificació

Número de fitxa 08216 - 50

Àmbit: Patrimoni immoble

Tipologia Jaciment arqueològic

Estil / època: Pre-romànic

Segle s. X

Any 905

Estat de conservació Dolent

Notes de conservació: Edifici en estat ruïnós i coberta de vegetació.

Protecció Legal

Tipus de protecció: BCIL

Observacions protecció: Catàleg de béns a protegir, POUM de Sant Jaume de Frontanyà, aprovat el 18/10/2007.
És també Zona d'interès arqueològic.

Data aprovació: dj., 18/10/2007 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 08215A00300010
Fitxes associades:

[Acta de consagració de l'església de Sant Jaume de Frontanyà](#)

Autoria de la fitxa Lluïsa Vilalta Pérez

Data de registre de la fitxa: dj., 27/01/2022 - 01:48

Descripció

L'antiga església de St. Jaume de Frontanyà era una petita construcció massissa, de la que només en queda algunes restes del mur de llevant, encerclat per una altra paret. Es tracta d'una planta amb una sola nau rectangular possiblement encapçalada per un indici d'absis, d'uns 9,4 x 3 m aproximadament. Al costat de migjorn hi ha restes d'un altre mur, el que pot encerclar un antic cementiri. El mur va ser construït amb pedres grosses i escantonades, disposades en filades horitzontals i algunes de verticals, aglomerades amb terra. La gruixària del mur –un metre- indica la possible existència d'una cobertura de volta de canó, la que necessita un mur gruixut com a punt de suport. Tot fa pensar que es tracta d'una construcció de començaments del segle XI. Prop del mur de llevant i fora del que seria la capçalera de l'església, es va trobar una llosa de pedra que podria ser l'ara de l'altar, la qual va ser moguda del seu lloc habitual per uns desconeguts, els que es creu que van trobar una lipsanoteca, de la que s'ha perdut la pista.

Història

L'església vella de Sant Jaume de Frontanyà és la primera església parroquial del municipi i va ser consagrada l'any 905 pel bisbe de la Seu d'Urgell Antígis en honor a l'apòstol Sant Jaume. En l'acta de consagració s'esmenten els límits d'aquesta: Sant Vicenç de Castell de l'Areny, Santa Maria de Lillet, el serrat de Cosp, la serralada de Montner i la riera de Merlès. La consagració va ser presenciada, també, per Miró el Jove i Guifred II, ambdós fills de Guifré el Pelós, així com abats, sacerdots, clergues i laics que no s'esmenten particularment.

L'església Sant Jaume de Frontanyà va tenir gran influència sobre les seves veïnes: Sant Cristòfol de les Planes, Sant Esteve de Montner o Tubau, Santa Eugènia de Solles, Sant Llorenç de Corrubí, Sant Julià de Cosp, Santa Magdalena de Malosa i Santa Maria d'Oms. Aquesta preeminència va fer que al s. XI comencessin les donacions per construir una nova església, que seria la seu de la comunitat agustiniana que s'hi constutuï i l'actual església de Sant Jaume de Frontanyà. Amb la construcció de la nova església, sembla que l'església vella va anar perdent culte, fins a acabar-se ensorrant.

Bibliografia

AA.DD. (2005) Sant Jaume de Frontanyà: Art, Natura i Pau; Ajuntament de Sant Jaume de Frontanyà.

AA.DD. (1985) Catalunya Romànica. Vol. XII El Berguedà. Fundació Enciclopèdia Catalana.

BARAUT, C. (1978). Les actes de consagracions d'esglésies del Bisbat d'Urgell (segles IX-XII). Urgellia, núm. 1.

MARTÍNEZ SOLSONA, F. (1967) Sant Jaume de Frontenyà: mil anys d'història i geografia. Editorial Montblanc.

VINYETA, R. (1978) Sant Jaume de Frontanyà i l'alta vall del riu Merlès. Col.lecció Art i Paisatge.

Enllaços d'interès:

[Inventari d'Arquitectura del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalu...](#)

